

Om religion och pseudovetenskap

Vi får ofta frågor om hur vår förening ställer sig till religionen. Ibland ställs frågorna av ateister som tycker att man "borde ta itu med den vidskepel-sen också". Ibland ställs de av människor som hoppas kunna avfärda oss som en hop gudlösa varelser.

Det finns i vår förening både religiöst aktiva och organiserade ateister. I stadgarna har vi skrivit in att föreningen är neutral i religiösa trosfrågor.

Bland dem som förberedde föreningens grundande rådde det full enighet om att föreningen skulle vara religiöst neutral. Detta ställningstagande har bl a sin bakgrund i erfarenheter från den hittillsvarande kampen mellan vetenskap och pseudovetenskap.

Som exempel på dessa erfarenheter kan vi nämna den pågående kampen om biologiundervisningen i USA. Som bekant gäller den striden om man utan omsvep ska delge eleverna vad som är känt om evolutionen. Detta är en svår strid, som inte har underlättats av att USAs nuvarande president vid flera tillfällen har uttalat sig antievolutionistiskt. När obskurantismen har kämpats ned, har det i regel gjorts gemensamt

av biologer och av troende människor som är angelägna om att religionen inte ska missbrukas för falska vetenskapliga anspråk. Dessa båda grupper har haft god nytta av varandra.

En ganska begränsad andel av de frågor som vi människor ställer går att besvara med vetenskapliga medel. Vår förening är en sammanslutning av människor som anser det viktigt att frågor som kan besvaras vetenskapligt också ska besvaras på detta sätt.

Till de frågor som inte kan besvaras vetenskapligt hör bl a de etiska, estetiska och existentiella frågorna. Hit hör också de religiösa trosfrågorna. Vår förening har ingen anledning att ta ställning i dessa frågor, av det enkla skälet att de inte kan avgöras vetenskapligt. Varken ateismen eller tron att det finns en gud kan bevisas vetenskapligt.

En helt annan sak är de fall då man i religionens namn gör felaktiga påståenden i frågor som kan avgöras vetenskapligt. Då handlar det inte om egentliga trosfrågor. Ett typiskt exempel är förnekandet av evolutionen. Självfallet ska vi inte tveka att ta ställning mot även sådana former av pseudovetenskap. Scientologin är ett annat exempel.

Den kallar sig "kyrka", men dess läroskrifter har vetenskapliga anspråk som den är mycket långt ifrån att nå upp till.

För ateister som är medlemmar i vår förening har ett ytterligare skäl till föreningens religiösa neutralitet varit att det redan finns en ateistisk förening i landet, human-etiska förbundet. De har inte sett något behov av organisationskonkurrens på området.

I våra stadgar är det också inskrivet att föreningen är partipolitiskt neutral. Skälen till detta är i grunden desamma som skälen till vår neutralitet i religiösa trosfrågor.

Stadgarna säger också att föreningen ansluter sig till den politiska demokratins principer. Ett av skälen till detta är att demokratin är det enda statsskick som är förenligt med en fri och öppen vetenskaplig diskussion. Alla diktaturer stryper samhällsvetenskapen, och de hårdaste diktaturerna har dessutom gett sig på naturvetenskapen. Stalinen försökte som bekant genom Lysenko att ideologisera biologin. Nazismen lämnade ingen vetenskap i fred, inte ens matematiken som utsattes för försök att införa en "arisk matematik" (som dock knappast tydde på någon överlägsenhet hos den ariska rasen).

De erfarenheter vi vunnit sedan föreningen grundades 1982 tyder på att stadgarnas målsättning och avgränsning är både hållbar och ändamålsenlig.

Vår förenings syfte
enligt stadgarna, §1:

Föreningen Vetenskap och Folkbildning har till uppgift att främja folkbildning om vetenskapens metoder och resultat. Särskilt tar föreningen som sin uppgift att i en fri opinionsbildning bekämpa de felaktiga föreställningar som förekommer i frågor som kan avgränsas vetenskapligt. En viktig del av den vetenskapliga folkbildningen är att klargöra vilka frågor som kan respektive inte kan avgöras med vetenskapliga medel.

Föreningen ansluter sig till den politiska demokratins principer. Föreningen är partipolitiskt neutral och neutral i religiösa trosfrågor.

*Dags betala
avgift för 1985!*